

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

*Přehled výzkumů
1957*

Brno 1958

PD 1520/1957 (1958)

14013/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1 9 5 7

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : Dr Josef Poulik

Redaktoři : Dr A. Benešová, Dr B. Klíma

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Volutové sídliště v Rousínově.

V květnu 1957 oznámil J.Flössler, že v hliníku cihelny v Rousínově (okr.Vyškov) jsou narušovány pravěké objekty. Jde o bývalou Kmentovu cihelnu /dříve Rousínovec, též starý Rousínov/, známou zejména nálezy Procházkovými /A.Procházka, Vlast.mor. II., Slavkovský okres 20 a d., z ostatních článků na př. ČMzm VII 1907, 27 a n/. Hliník postupuje západním směrem, v šířce necelých 100 m. Na jižním okraji zachytil bagr kostru ve skrčené poloze, bez mlodárů, severněji pak skromné pozůstatky dvou kulturních jam s atypickými střepy, nejspíš z doby bronzové. Na severním konci se do spráše zahlubovaly dvě jámy s volutovou keramikou, vzdálené od sebe 5m. Severnější /č.1/, na půdorysu oválná /200x120 cm/, měla dno v hloubce 140 cm. Zásyp tvořila hnědočerná kompaktní hlína. Kromě drobných atypických úštěpků zvířecích kostí jsme našli s J.Teplým jen několik větších zlomků nádob hned při povrchu jámy a potom až při dně nepatrné střípky.

Jižnější jáma č. 2 byla kotlovitá, 125 cm hluboká. Pravděpodobně kruhový půdorys měřil 140 cm. Zásyp pod 35 cm mocnou ornici sestával z hrudkovité syté černé hlíny při povrchu, níže z hnědočerné hlíny, do níž se sesula při zasypávání v jižní polovině v hloubce 60 cm 10 cm silná vrstvička žluté spráše, v severní polovině větší hrouda v hl. 70-95 cm. Při dně vyplňovala jámu 5-10 cm mocná černá mazlavá vrstva s množstvím uhlíků. Těsně při jižní stěně jámy ležel šikmo na dně oválný, od spodu opálený kámen, který nepochybně sloužil k drcení obilí. Také z této jámy jsme získali jen nemnoho střepů těsně pod ornici a několik drobných úlomků z uhlíkové vrstvy při dně.

Keramikou podle materiálu můžeme rozdělit na dvě skupiny: početnější z hrubě-mísené hlíny s pískem, k níž patří většina zlomků z povrchu jam. Z jámy č. 1 vyniká větší část nádoby kulovitého tvaru s nízkými válcovitými pupky, patrně cikcakovitě sestavenými, které spojují řady dvojnásobných vrypů. Ze střepů objevených na povrchu jámy č. 2 stojí za zmínku zlomek z větší nádoby, který zdobí masivní vidlicovitě rozštěpený výstupek. - Menší část střepů je z šedé, jemně plavené hlíny. Ve výzdobě převažovaly hluboce ryté zaoblené rýhy. K uvedeným nálezům by bylo možno vy-

hledati řadu analogií v inventáři z neolitických sídlišť moravských i v okolních zemích, neboť získané střepy vykazují základní prvky volutové keramiky. Jejich malý počet nedovoluje zatím rozhodnout, do kterého časového stupně volutové keramiky tyto objekty náležejí. Některá terénní pozorování se připojují k poznatkům R.Tichého na sídlišti v Mohelnici na Mor. /AR VIII 1956, 3-3/. Patří sem jednak tvrdá, kompaktní výplň, jednak velmi malé množství střepů v poměru k velikosti jam. Stejně jako v Mohelnici i zde jsme získali většinu nálezů v horní vrstvě zásypu. Nad sprašovými závaly v jámě č. 2 nelze se v Rousínově pozastavovati, neboť zde na rozdíl od Mohelnice jsou jámy hluboko ve spraši, takže se snadno mohla do opuštěné jámy sesout stěna.

K poznání rousínovského sídliště přispěje též materiál z jam, které zde v červnu odkryli J.Ondráček a J.Teplý.

Č. Staňa

Eine bandkeramische Ansiedlung in Rousínov, Bezirk Vyškov.

Im Lehm der Ziegelei rettete das Archeologische Institut zwei gestörte Wohngruben mit Keramikfunden der volutischen Kultur angehörend.